

Úvod	9
Část první	
DĚJINY ZEMĚDĚLSTVÍ OD PRAVĚKU PO STŘEDOVĚK	11
Úvodem o pravěku a středověku	11
Příchod Slovanů	14
Velká kolonizace a počátky nesvobody	15
Počátky zemědělství	21
Obdělávání půdy	25
Obdělávání půdy v mladší a pozdní době kamenné	25
Obdělávání půdy v době bronzové a na počátku doby železné	39
Otázka zavodňování a hnojení	41
Vypalování lesa a jeho využívání	41
Nejstarší železné součásti rádlá	41
Orba v severozápadní Evropě	43
Obdělávání půdy v době laténské a římské	43
Keltské oradlo a orba	43
Obdělávání polí ve svobodné Germánii	47
Obdělávání půdy v oblasti ilyrské, dácké a trácké před příchodem Římanů a po něm.	
Oradlo a orba v západořímských provinciích	52
Obdělávání polí v časném středověku	55
Oradlo	55
Žárové zemědělství, klučení lesa	60
Orba a ikonografie	60
Čas a opakování orby	62
Vláčení	62
Hnojení, setí	62
Ruční nářadí	63
Oradla a orba ve 13.–15. století	63
Rozšíření pluhu	63
Zvláštní tvary, místní vynálezy	64
Doba a hloubka orby	66
Ruční nářadí	66
Vláčení, brány	66
Hnojení, práce s hnojem	67
Zápřah	68
Přechod k úhorovému systému, resp. k trojpolnímu hospodaření	69
Polní a zahradní plodiny	71
Obilniny	72
Luštěniny	75
Rostliny pro vlákno a olej	78
Zahradní rostliny	82
Koření, léčivé rostliny	92
Květiny	95

Sklizeň obilí a dalších polních plodin	96
Skladování obilí	107
Dějiny mlynářství	111
Ovoce a ovocnářství	127
Vinařství	134
Chmelařství	140
Chov domácích zvířat	141
Druhy domácích zvířat	142
Způsob chovu dobytka	149
Využití domácích zvířat, mléčná produkce	154
Dějiny senoseče	158
Význam koní v pravěku a ve středověku	176
Počátky rybníkářství	183
Včelařství	185
Literatura	187
Poznámky	199

Část druhá

DĚJINY ZEMĚDĚLSTVÍ OD STŘEDOVĚKU PO SOUČASNOST	201
---	------------

Zemědělství v předbělohorském období (od husitství do Bílé hory)	201
Sociální a právní postavení poddaných	201
Zemědělská výroba	208
Pěstování zemědělských plodin	209
Chov hospodářských zvířat	212
Myslivost, rybníkářství a včelařství	213
Vývoj zemědělského nářadí	215
Vliv české šlechty na předbělohorské hospodářství	215
Dějiny zemědělství v letech 1620–1848	217
Poddanská vesnice a sociální postavení poddaných	218
Zemědělská výroba	227
Rostlinná výroba	229
Chov hospodářských zvířat	235
Selská hospodářství	238
Rozvoj zemědělské techniky	240
Hospodaření na velkostatku	242
Státní podpora zemědělství a pokrokové směry jeho vývoje	242
Na cestě ke svobodě selského lidu	247
Dějiny zemědělství v letech 1848–1900	248
Zrušení poddanství	248
Nástup kapitalismu do zemědělství a jeho upevňování	250
Zemědělská výroba	258
Rostlinná výroba	259
Rolníkův pracovní rok	264
Živočišná výroba	266
Potravinářský (zemědělský) průmysl	271
Cukrovarnictví	272
Pivovarnictví, sladovnictví a lihovarnictví	272
Mlynářství	276
Ostatní potravinářská výroba	276
Zemědělská krize v 70. letech 19. století	277
Nástup nových zemědělských strojů a nářadí	278
Chemizace zemědělství a vývoj meliorací	286

Scelování půdy	286
Zemědělská osvěta	290
Zájmové zemědělské organizace	296
Rolnická a svépomocná družstva	298
Agrární hnutí	301
Dějiny zemědělství v letech 1900–1945	303
Zemědělství v období 1900–1918	303
Zemědělství v meziválečném období 1918–1938	311
Vývoj držby a vlastnictví půdy	312
Pozemková reforma	312
Zemědělská výroba	321
Rostlinná výroba	325
Živočišná výroba	335
Hospodářská krize v zemědělství	339
Zemědělský průmysl	342
Mlynářství	342
Cukrovarnictví	342
Sladovnictví a pivovarnictví	343
Lihovarnictví	344
Mlékařství	345
Konzervářství	345
Zemědělské družstevnictví	346
Zemědělská technika, výroba umělých hnojiv a elektrizace venkova	349
Zemědělská osvěta	352
Zemědělské školství a tisk	354
Vědeckovýzkumná práce a poradenství	355
Zemědělské výzkumnictví	356
Sociální politika v zemědělství	359
Zemědělská správa a řízení zemědělství	360
Činnost státní správy	360
Zemědělská samospráva	362
Vývoj agrárního hnutí a jiných aktivit	365
Zemědělství v letech 1938–1945	370
Dějiny zemědělství v letech 1945–1989	373
Hledání nových cest (1945–1948)	373
Státní správa	373
Místní národní výbory	375
Okresní národní výbory	376
Zemské národní výbory a další orgány	376
Poválečné změny vlastnických vztahů	377
Konfiskace, rozdělení a osídlení půdy Němců, Maďarů a zrádců	378
Revize předválečné pozemkové reformy	380
Nová pozemková reforma	381
Zemědělské plánování	383
Združstevňování zemědělství	387
Socialistické zemědělství	393
Zemědělská výroba	399
Zemědělská věda a technika	409
Shrnutí vývoje zemědělství v letech 1948–1989	412
Literatura	415
Přílohy	421
Slovníček základních pojmů	421
Staré plošné, prostorové a váhové jednotky	424

OBSAH

Peníze a ukázky kupní síly peněz	424
Srovnávací tabulky	426
O autorech	430